

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงาน
ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

Knowledge, Attitudes, and Behavior toward Personal Income Tax Measures of the Working Age
Group in Bang Kapi District, Bangkok

จันจิรา วงศ์เจริญ¹ และ ลดาวัลย์ ยมจินดา²

¹สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Junjira Wongjalearn¹ and Ladawan Yomchinda²

E-mail: junjira7125@gmail.com

¹Finance and Banking, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

²Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand

*Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงาน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 2. เปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน 3. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนกลุ่มวัยทำงานที่ทำงานอยู่ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นกลุ่มวัยทำงาน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น แบบโควตา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความรู้ มีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.990 แบบสอบถามทักษะ มีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1.00 และแบบสอบถามพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1.00 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน ค่าสถิติ ค่าสถิติเอฟ และเซฟเฟ และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยทดสอบค่าความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1.กลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีระดับความรู้ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{X} = 16.57$) มีทัศนคติในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.79$) และมีพฤติกรรมในการใช้สิทธิต่อมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 1.26$)

2.การเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามปัจจัยพื้นฐานที่ศึกษาทุกตัว ยกเว้นปัจจัยพฤติกรรมของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ความรู้ของกลุ่มคนวัยทำงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความสำคัญที่ระดับ .05 ($r = 0.107$) ส่วนทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในทางบวก ($r = 0.323$)

คำสำคัญ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

Abstract

This research aimed to 1) study knowledge, attitudes, and behavior toward personal income tax measures of the working age group in Bang Kapi District, Bangkok; 2) compare knowledge, attitudes, and behavior toward personal income tax measures of the working age group in Bang Kapi District, Bangkok, with different personal factors; and 3) study the relationship among knowledge, attitudes, and behavior toward personal income tax measures of the working age group in Bang Kapi District, Bangkok.

The population included 400 people of the working age group in Bang Kapi District, Bangkok, obtained by non-probability sampling (quota sampling). The instruments for data collection included a questionnaire on knowledge, with reliability of 0.990; a questionnaire on attitudes, with reliability of 1.00; and a questionnaire on behavior toward personal income tax measures, with reliability of 1.00. The statistics for data analysis included percentage, mean, SD, F-test, Scheffé's method, and Pearson's correlation coefficient; with the significance level of .05. The findings revealed as follows.

1. The working age group in Bang Kapi District, Bangkok, had moderate knowledge of personal income tax measures ($\bar{X} = 16.57$), high satisfaction ($\bar{X} = 3.79$), and rather low behavior of using their rights toward personal income tax measures ($\bar{X} = 1.26$).

2. For the comparison of knowledge and attitudes toward personal income tax measures, they were significantly different ($p \leq .05$) following all of the studied basic factors, except for behavior of the working age group in

Bang Kapi District, Bangkok, toward personal income tax measures. No significant difference was found in this factor ($p \leq .05$).

3. For the study of the relationship among knowledge, attitudes, and behavior toward personal income tax measures, it was found that knowledge of the working age group in Bang Kapi District, Bangkok, positively and significantly related to attitudes ($r = 0.107$, $p \leq .05$). And attitudes positively related to behavior ($r = 0.323$)

Keywords: Knowledge, Attitudes, and Behavior toward Personal Income Tax Measure

บทนำ

รัฐบาลมีหน้าที่หลักคือการบริหารพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าในหลาย ๆ ด้านอันได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ แต่ปัญหาเศรษฐกิจในประเทศไทยในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตในระดับที่ต่ำและประเทศไทยกำลังสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ เมื่อทำการเปรียบเทียบกับประเทศรอบข้างในเอเชียซึ่งจะเห็นว่าสาเหตุที่นั่นมาจาก การไม่มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และรวมถึงคุณภาพของสินค้าและบริการของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำ สาเหตุที่นั่นมาจากความเลื่อมล้ำ ทางโอกาสของประชาชนกลุ่มใหญ่ที่ขาดโอกาสใน 4 ด้านได้แก่ การขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน การขาดแคลนเงินทุนและเข้าถึงเงินทุน การกระจุกตัวของความยากจนและขาดโอกาสของการศึกษา อันเป็นสิ่งที่น่าซึ่งมาทำให้เกิดปัญหาของประชากรมีรายได้ต่ำ โดยในส่วนของกรมการเกษตรทำรายได้เพียงประมาณ 10 % ของรายได้ประชาชาติของไทย (GDP) แต่มีการจ้างงานเพียง 40% ของประชากรที่เป็นแรงงานในประเทศไทย หรือการที่ธุรกิจส่วนใหญ่ 99% จะอยู่ในธุรกิจขนาดเล็ก SME ซึ่งจะขาดข้อได้เปรียบในเรื่องการแข่งขัน ทั้งนี้เกิดจากปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าถึงระบบเทคโนโลยี การเข้าถึงแหล่งตลาด เป็นต้น แต่ถ้าประเทศไทยยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงยกระดับรายได้ของประชากรโดยรวม (ข่าวสด นักวิชาการชี้ไทยประสบภาวะเศรษฐกิจ “ตัมกบ” เจอปัญหาระดับชาติ (ออนไลน์ 26 กันยายน 2562 , แหล่งที่มา www.khaosod.co.th/economics/new_530177) ซึ่งรัฐบาลมีความจำเป็นต้องหาเงินทุน เพื่อนำมาใช้เป็นแหล่งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งแหล่งรายได้ของรัฐบาล 2 แหล่ง คือ 1.รายได้ของรัฐบาลได้แก่ ภาษีอากร โดยรัฐจัดเก็บจากผู้มีรายได้ เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นต้น 2. การกู้ยืมซึ่งรัฐบาลมีการกู้ยืมในรูปแบบต่าง ๆ ภาษีอากรจึงมีความสำคัญเนื่องจากเป็นแหล่งรายได้หลักของรัฐบาล

ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวส่งผลให้รัฐบาลต้องการแก้ไขปัญหาโดยการกระตุ้นเศรษฐกิจ แบบเร่งด่วน ซึ่งเน้นการกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยใช้สิทธิการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถหักค่าใช้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง กรมสรรพากรมีหน้าที่ในการเก็บภาษีจากฐานรายได้และฐานการบริโภคภายในประเทศ ตามกฎหมายประมวลรัษฎากร และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อมาเป็นรายได้ให้กับรัฐบาลนำมาใช้บริหารประเทศ ซึ่งจะเป็นกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ 1.กลุ่มภาษีทางตรง คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้ปิโตรเลียม 2.กลุ่มของภาษีทางอ้อม คือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ และรายได้อื่น ๆ สำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่กรมสรรพากรจัดเก็บนั้นเป็น การเก็บภาษีแบบอัตราก้าวหน้าโดยแบ่งตามขั้นบันได คือบุคคลที่มี

รายได้สูงก็จะเสียภาษีมาก โดยฐานเงินได้บุคคลธรรมดา คือ เงินได้สุทธิ ที่คำนวณจากการนำรายได้ถึงประเมินตลอดทั้งปี แล้วหักด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามกฎหมายกำหนด หลังจากนั้นจึงนำมาคำนวณภาษีตามอัตราที่สรรพากรกำหนด แม้ว่ากรมสรรพากรจะมีมาตรการและนโยบายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนผู้มีเงินได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทำความเข้าใจในเรื่องมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่เนื่องจากกรมสรรพากรมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อกำหนดและสิทธิประโยชน์ตลอดเวลาหรือแม้กระทั่งมีการเปลี่ยนแปลงมาตรการลดหย่อนภาษีหรือเงื่อนไขต่าง ๆ เพราะฉะนั้นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอาจจะยังไม่ครอบคลุมถึงประชาชนทุกคนในประเทศไทย และยังคงประชาชนจำนวนมากที่ไม่ทราบมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรืออาจจะยังไม่ทราบสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในบางประการที่กรมสรรพากรได้กำหนดไว้เพื่อใช้ลดภาระในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จึงทำให้ประชาชนที่เสียภาษีไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่ควรได้รับตามสมควร

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้ทำวิจัยจึงมีความสนใจจะทำการศึกษาความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อนำข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมากที่ได้จากการทำวิจัยไปส่งต่อให้กับหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร นำไปใช้เพื่อพัฒนาโดยสร้างความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นไปและทำให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำความรู้เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการหักลดหย่อนทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษีถัดไปและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนตามมาตรการ วิธีการเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร และสร้างความพอใจให้กับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามสมควร

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. เปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ

สมมติฐานของการวิจัย

1. กลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างกัน จะมีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน

2. ความรู้และทัศนคติ ความรู้และพฤติกรรม และทัศนคติและพฤติกรรม เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานมีความสัมพันธ์กันทางบวก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนกลุ่มวัยทำงานที่ทำงานอยู่ในเขตบางกะปิ (จากข้อมูลสถิติจำนวนประชากรและพื้นที่รายเขตของกรุงเทพมหานคร มิถุนายน ปี2562 จำนวน 146,513 คน) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชากรวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ทราบประชากรที่แน่ชัด จึงคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (อ้างอิงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ,2540,หน้า 254) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1.ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ

2.ตัวแปรตาม (dependent variables)

2.1 ความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงาน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2.2 ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มคนวัยทำงาน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2.3 พฤติกรรมเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มคนวัยทำงาน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารเรื่องมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมที่มีผลต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงาน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับ ความรู้

ความรู้ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นแรก ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจำหรือโดยการนึกได้ โดยการมองเห็น การฟัง การได้ยิน ความรู้เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนของการเรียนรู้ ประกอบด้วย คำนิยามหรือคำจำกัดความ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้าง วิธีการ แก้ไข ปัญหาและมาตรฐาน ความรู้จึงเป็นการจำ หรือระลึกอะไรก็ได้ โดยไม่ต้องใช้ความสามารถความคิดหรือสมองหนักมาก ซึ่งการจำได้เป็นกระบวนการที่ใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ใช้ความสามารถการคิดและสมองสูงขึ้นตามลำดับ (มาโนช เวชพันธุ์ 2532)

แนวคิดเกี่ยวกับ ทัศนคติ

(สิริอร วิชชาวุธ, 2544) ทัศนคติ หมายถึง ความรู้ ความเชื่อ ความรู้สึก และแนวโน้มของการกระทำที่มีผลต่อระดับของการทำงานของแต่ละบุคคล ซึ่งมีองค์ประกอบของทัศนคติมี 3 ข้อดังนี้

1. ส่วนความเข้าใจ (Cognitive Component) คือ ความรู้ ความเชื่อ รวมถึงแนวความคิดบุคคล เป็นไปตามการรับรู้ของแต่ละบุคคล และอาจจะตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้
2. ส่วนความรู้สึก (Affective Component) บุคคลอาจจะมีความรัก ความรู้สึก ชอบหรือไม่ชอบ ฟังพอใจหรือไม่ฟังพอใจ ในงานหรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ความรู้สึกเกิดจากประสบการณ์ของบุคคลและเงื่อนไขสิ่งเร้าต่าง ๆ
3. ส่วนของพฤติกรรม (Activity Component) บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชื่อค่านิยม จะมีแนวโน้มการทำพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความรู้สึก ความเชื่อ และความรู้สึกชอบคุณบุคคลนั้น

จากแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติข้างต้น การหาระดับความรู้สึก “ทางบวกมากที่สุด” ไปถึงระดับความรู้สึก “ทางลบมากที่สุด” เทคนิคการจัดนั้นจะเป็นการแยกแยะและทำการรวบรวมสิ่งผู้ตอบแบบสอบถามระบุในแต่ละข้อความของความเชื่อของเขาต่อสิ่งนั้นว่าเป็นอย่างไรทางบวกหรือลบ

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์หรือที่มนุษย์ได้แสดง หรือปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นกับมนุษย์เมื่อได้เผชิญกับสิ่งเร้า พฤติกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว อาจจะจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พฤติกรรมที่ไม่สามารถควบคุมได้เรียกว่า เป็นปฏิกิริยาสะท้อน เช่น การสะดุ้งเมื่อถูกเข็มแทง การกระพริบตาเมื่อมีสิ่งมากระทบกับสายตาฯลฯ
2. พฤติกรรมที่สามารถควบคุมและจัดระเบียบได้เนื่องจากมนุษย์มีสติปัญญาและอารมณ์ (EMOTION) เมื่อมีสิ่งเร้ามากระทบ สติปัญญาหรืออารมณ์ จะเป็นตัวตัดสินว่า ควรจะปล่อยปฏิกิริยาใดออกไป

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมของภาษีอากร

หลักการพิจารณาความเป็นธรรมของการเสียภาษีอากร ให้กับทางภาครัฐทั้งในส่วนของรายได้และในส่วนค่าใช้จ่ายตามกิจกรรมของทางภาครัฐ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ (ชัยรัตน์ เอี่ยมสกุลวัฒน์, 2546)

1. การจัดเก็บภาษีตามประโยชน์ของผู้เสียภาษีของแต่ละคนที่ได้รับ มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ภาษีประโยชน์ คือ ภาษีที่คนในสังคมให้กับทางภาครัฐเป็นค่าบริการ ซึ่งมีความหมายเทียบเท่า ประโยชน์ที่แต่ละคนจะได้รับ จากตัวสินค้าและบริการที่ทางภาครัฐเป็นคนจัดสรร โดยรัฐบาลโดยใช้หลักการที่ว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการผลิตสินค้าและบริการที่มาจากรัฐบาล เพราะเหตุนี้จึงควรจะทำการเสียภาษีอากรคืนให้กับรัฐบาล

2. หลักการจัดเก็บภาษีตามความสามารถในการเสียภาษีของในแต่ละบุคคล ซึ่งความเป็นธรรมของการเสียภาษีนั้นสามารถแยกเป็นความเป็นธรรมตามแนวนอน และความเป็นธรรมตามแนวตั้ง

• ความเป็นธรรมตามแนวนอนนั้น คือ บุคคลทั่วไปที่สามารถเสียภาษีเท่ากัน ควรจะเสียภาษีเท่ากัน โดยจะใช้เกณฑ์รายได้หรือรายจ่ายมาเป็นตัววัดความเป็นธรรม ซึ่งการใช้รายได้หรือเงินได้พึงประเมิน เป็นตัววัดความสามารถในการเสียภาษี ในมุมมองของความยุติธรรมเป็นธรรมตามแนวนอน ถ้าหากคนสองคนมีเงินได้พึงประเมินเท่ากัน ก็จะต้องเสียภาษีเท่ากันแต่การใช้เกณฑ์เงินเป็นตัววัด อาจจะไม่ได้ออกถึงความสามารถในการเสียภาษีของคนทั้งสองคนที่มีเงินได้พึงประเมินเท่ากัน เนื่องจากคนทั้งสองคนให้ความสำคัญหรือค่านิยมที่แตกต่างกัน ในขณะที่เมื่อใช้รายจ่ายมาเป็นเกณฑ์วัด ความสามารถในการเสียภาษี นักปรัชญาชาวอังกฤษให้ความเห็นไว้ว่า ภาครัฐควรใช้รายจ่ายหรือความสามารถในการบริโภคมาใช้ในการคำนวณความสามารถในการเสียภาษี เนื่องด้วยการจัดเก็บภาษีควรจะมีจุดมุ่งหมายที่บุคคลนำออกไปจากสังคม (การบริโภค) แต่ไม่ควรจะมาจัดเก็บภาษีกับบุคคลนำประโยชน์ให้แก่สังคม (รายได้) เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรจัดเก็บภาษีรายจ่ายหรือภาษีเงินจ่าย จากฐานการบริโภคหรือเงินจ่ายในการบริโภค แทนที่จะเป็นจากรายได้ที่ผู้บริโภคได้รับจากการทำงานหรือการเก็บออม และสิ่งสำคัญภาษีเงินจ่ายจะไม่บิดเบือนความสามารถในการเสียภาษี

• ความเป็นธรรมตามแนวตั้ง คือ บุคคลหนึ่งมีความสามารถในการเสียภาษีมากกว่าอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งบุคคลนั้นก็ควรที่จะเสียภาษีมากกว่า ตัววัดความเป็นธรรมในการเสียภาษีตามแนวตั้ง ซึ่งโดยทั่วไปนิยมที่จะใช้ความก้าวหน้าของอัตราภาษีที่จัดเก็บ และทฤษฎีเกี่ยวกับการเสียสละเท่ากัน เป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ทำให้เห็นว่าเราสามารถวัดความเป็นธรรมได้จากอัตราภาษีเฉลี่ย ซึ่งจะมีสัดส่วนของภาระภาษีรวมต่อฐานรายได้ และอัตราภาษีส่วนเพิ่ม ซึ่งจะ

เป็นส่วนสำคัญของภาระภาษีเพิ่มเติมต่อจากฐานภาษีที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของทฤษฎีของการเสียสละนั้นจะใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์นั้นได้ 3 ประเภทได้แก่ 1.การเสียสละแบบสัมบูรณ์ 2.การเสียสละแบบเท่า ๆ กัน 3. การเสียสละหน่วยสุดท้ายเท่ากัน

ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ความหมาย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใดๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร ได้แบ่งเงินได้พึงประเมินเป็น 8 ประเภท ตามลักษณะการได้มาของเงิน หรือลักษณะการประกอบอาชีพ จะนำไปใช้ในการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้ ผู้เสียภาษีจะต้องแยกประเภทเงินได้พึงประเมินให้ถูกประเภท เพราะจะมีผลต่อการคำนวณหักค่าใช้จ่ายต่อไป

1. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 : มาตรา 40 (1) เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน จะต้องมียศูญการจ้างงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การจ่ายค่าจ้างจะจ่ายเมื่อถึงกำหนดเวลาการจ้างงาน โดยไม่ได้มุ่งผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ

2.เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 : มาตรา 40 (2) เงินได้เนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ เงินได้นี้เกิดจากการปฏิบัติงานของผู้มีเงินได้ โดยมุ่งถึงผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ งานเสร็จเงินถึงได้ เกิดความสัมพันธ์ของผู้จ่ายเงินได้ (ผู้ว่าจ้าง) กับผู้มีเงินได้ (ผู้รับจ้าง)

3.เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 3 : มาตรา 40 (3) ค่าแห่งกู้ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิ อย่างอื่น เงินที่ได้รับเป็นรายปีโดยทางราชการจ่ายให้ (เช่น เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์) หรือเงินได้ที่มีลักษณะ เป็นเงินรายปีอันได้จากพนัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล

4.เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 4 : มาตรา 40 (4) เงินได้ที่เกิดจากการการลงทุน

5.เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5 : มาตรา 40 (5) เงินได้หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้จาก การให้เช่าทรัพย์สิน การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อมานั้น โดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

6.เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 6 : มาตรา 40 (6) เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระ คือวิชากฎหมายการประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอิสระอื่น ซึ่งจะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดชนิดไว้ การทำงานในวิชาชีพนี้จะมีพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายเฉพาะควบคุมการทำงาน

7.เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7 : มาตรา 40 (7) เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุน ด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ (รับทำงานทั้งของและแรงงาน)

8.เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 คือ เงินได้อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1-7 ซึ่งก็คือเงินได้จากธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง เช่น กำไรจากการขายกองทุนรวม RMF, LTF การขาย

อสังหาริมทรัพย์ เงินได้จากการเป็นนักแสดงสาธารณะ เงินได้จากการเปิดร้านอาหาร เงินจากการทำงานในอุตสาหกรรมบางอย่างเช่น ฟอกหนัง ย่อยหิน การทำน้ำตาล เป็นต้น

เงินได้พึงประเมินแบ่งออกเป็น 8 ประเภท แต่ละประเภทมีรายละเอียด และนำมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อหักกลับ และนำไปคำนวณภาษีแตกต่างกัน

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 นำมาหักค่าใช้จ่ายได้ 50% ของเงินได้ แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 นำมาหักค่าใช้จ่ายได้ 50% ของเงินได้ แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 3 คือค่าแห่งคุณวิถิ (ค่าความนิยม) ค่าลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา เช่นเงินได้จากงานเพลง งานเขียน หักค่าใช้จ่ายได้ 50% ของเงินได้ แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 4 ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้*

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5 นำมาหักค่าใช้จ่ายได้ดังนี้

- เงินค่าเช่าบ้าน อาคาร สิ่งก่อสร้าง แพ หักค่าใช้จ่ายได้ 30% ของเงินได้หรือหักตามจริง
- เงินค่าเช่ายานพาหนะ หักค่าใช้จ่ายได้ 30% ของเงินได้หรือหักตามจริง
- เงินค่าเช่าที่ดินที่ใช้ในการทำการเกษตร หักค่าใช้จ่ายได้ 20% ของเงินได้หรือหักตามจริง
- เงินค่าเช่าที่ดินที่ไม่ใช่เพื่อการทำการเกษตร หักค่าใช้จ่ายได้ 15% ของเงินได้หรือหักตามจริง
- เงินค่าเช่าทรัพย์สินอื่น ๆ หักค่าใช้จ่ายได้ 10% ของเงินได้หรือหักตามจริง
- เงินจากการผดสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขายเงินผ่อน หักค่าใช้จ่ายได้ 20% ของเงินได้หรือหักตามจริง

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 6 คือ ค่าวิชาชีพอิสระ ซึ่งประกอบไปด้วย 6 อาชีพเท่านั้น และหักค่าใช้จ่ายตามจริงหรือแบบเหมาในอัตราแตกต่างกัน ดังนี้

- การประกอบ วิชาชีพศิลปะ หักค่าใช้จ่ายแบบเหมา 60% ของรายได้หรือหักตามจริง- กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม บัญชี ประณีตศิลปกรรม หักค่าใช้จ่ายแบบเหมา 30% ของรายได้หรือหักตามจริง

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7 คือ เงินที่ได้จากการรับเหมา ซึ่งรวมทั้งค่าแรงและค่าของด้วย อย่างเช่น ค่ารับเหมาก่อสร้าง ค่ารับเหมาทำสินค้าที่นอกเหนือจากที่ทำอยู่แล้วปกติ หรือทำตามแบบที่ลูกค้าต้องการเป็นพิเศษ สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ 60% ของเงินได้ หรือหักตามค่าใช้จ่ายจริง ซึ่งต้องมีหลักฐานแนบ ทั้งนี้หากเป็นการรับเหมาทำงานเพียงอย่างเดียวโดยไม่รวมค่าของ จะไม่นับเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ตั้งแต่ 40%-60% ของเงินได้ ขึ้นอยู่กับประเภทของเงินได้ หรือหักค่าใช้จ่ายตามจริง

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ปรับปรุงมาจากของ สายสมร สังข์เมฆ (2553) และ นางสาววิภาดา สุขสวัสดิ์ (2558)

การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียนในระดับปริญญา เอกสารเผยแพร่เรื่องมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.2 ร่างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มวัยทำงาน เป็นแบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นแบบสอบถามตัวเลือก 2 ตัวเลือก (ถูก-ผิด)

ตอนที่ 3 ทักษะคิดเกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราโลเคิร์ต 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีทั้งสิ้น 8 ข้อ โดยคำถามมีทั้งทัศนคติทางบวกและทัศนคติทางลบ

ตอนที่ 4 พฤติกรรมเกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ ใช้เป็นประจำ ใช้นาน ๆ ครั้ง ไม่ค่อยใช้ มีทั้งสิ้น 13 ข้อ โดยคำถามมีทั้งพฤติกรรมทางบวกและพฤติกรรมทางลบ

1.3 นำเครื่องมือวิจัยไปหาความตรง (Validity) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างความเป็นปรนัยของข้อคำถาม ความตรงของนิยามศัพท์กับคำถามและความสามารถในการทำนาย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา และได้นำมาปรับแก้ตามคำแนะนำ

1.4 นำเครื่องมือวิจัยที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบความเชื่อมั่น ของเครื่องมือวิจัย โดยได้นำไปทดสอบใช้ (Try – Out) กับประชากรที่มีคุณลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน กับประชากรที่มีคุณลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะต้องได้ค่าดัชนีมากกว่า 0.70 ขึ้นไป จึงจะนำไปใช้ในการวิจัย (บุญธรรม กิจปรีดาภิรุทธิ์, 2549)

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของที่ปรึกษาโครงการวิจัย

ผู้วิจัยทำการเก็บรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามให้กลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือน มิถุนายน 2563 – 31 สิงหาคม 2563 จำนวน 400 ชุด

2. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ใช้ได้ จำนวน 400 แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และใช้ได้มีจำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่สำรวจ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมมีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มวัยทำงาน นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ความรู้เกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

การให้คะแนนความรู้เกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มคนวัยทำงานใน มีดังนี้

คำตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน คำตอบผิดให้คะแนน 0 คะแนน จากนั้นนำมาแบ่งระดับคะแนน โดยเทียบร้อยละของคะแนนเต็มตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 -100 ถือว่า ดีมาก

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 – 79 ถือว่า ดี

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60 – 69 ถือว่า ปานกลาง

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50 – 59 ถือว่า ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 0 – 49 ถือว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

3. ทศนคติเกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ	ให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง 5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง 1 คะแนน

ระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่อใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ในแต่ละรายการใช้การจัดช่วง ดังนี้

การจัดช่วง = (ค่าสูงสุด – ค่าต่ำสุด) / จำนวนชั้น

$$= (5 - 1) / 5$$

$$= 0.80$$

เกณฑ์กำหนดระดับค่าเฉลี่ยในการประเมินทัศนคติเกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงาน พิจารณาจากการจัดช่วง (Class interval) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19	หมายถึง	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 2.60 – 3.39	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.80 – 2.59	หมายถึง	พอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.79	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

4. พฤติกรรมเกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	ให้คะแนน
ใช้เป็นประจำ	หมายถึง 3 คะแนน
ใช้นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง 2 คะแนน
ไม่เคยใช้เลย	หมายถึง 1 คะแนน

ระดับค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ ในแต่ละรายการ ใช้การจัดช่วง ดังนี้

$$\text{การจัดช่วง} = (\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น}$$

$$= (3 - 1) / 3$$

$$= 0.66$$

เกณฑ์กำหนดระดับค่าเฉลี่ยในการประเมินพฤติกรรมเกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกลุ่มวัยทำงาน พิจารณาการจัดช่วง (Class interval) มีดังนี้

ระดับพฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย	หมายถึง
มีการใช้ประโยชน์มาตรการทางภาษีระดับมาก	ค่าเฉลี่ย 2.33 – 3.00	หมายถึง
มีการใช้ประโยชน์มาตรการทางภาษีระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 1.66 – 2.32	หมายถึง
มีการใช้ประโยชน์มาตรการทางภาษีระดับต่ำ	ค่าเฉลี่ย 1 – 1.65	หมายถึง

ผลการวิจัย

1. กลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีระดับความรู้ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x} = 16.57$) มีทัศนคติในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 3.79$) และมีพฤติกรรมในการใช้สิทธิต่อมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{x} = 1.26$)

2. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามปัจจัยพื้นฐานที่ศึกษาทุกตัว ยกเว้นปัจจัยพฤติกรรมของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความรู้ของกลุ่มคนวัยทำงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความสำคัญที่ระดับ .05 ($r = 0.107$) ส่วนทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในทางบวก ($r = 0.323$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอแนะนำประเด็นอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 16.57$) และร้อยละ 67.72 มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง การที่กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยหลายอย่าง เช่น อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งพบว่าถ้าการศึกษา ระดับสูง และรายได้สูงจะมีความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรมสรรพากรควรจัดการประชาสัมพันธ์เรื่องความรู้ความเข้าใจและสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ประชาชนให้มากขึ้น เพราะกลุ่มคนวัยทำงานยังมีความรู้ในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง อาจแสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่กรมสรรพากรเผยแพร่ให้กับประชาชน อาจยังไม่ทั่วถึงและเพียงพอ และภาษาที่ใช้ในกฎหมายภาษีอากรเข้าใจได้ยาก เพราะจากการสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม จะพบว่า ผู้ที่ทำการยื่นภาษียังไม่มีความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีบางรายการ และยังพบว่าความรู้มาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้นจะได้รับความสนใจจากกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงเสียส่วนมากและในส่วนของประชากรที่มีรายได้ต่ำ หรือรายได้ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะต้องเสียภาษีจึงเป็นเหตุให้ไม่มีความสนใจในเรื่องของความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. ทัศนคติต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจ ($\bar{X} = 3.79$)

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มคนวัยทำงานมีความต้องการส่งเสริมเศรษฐกิจให้ดีขึ้นและยังส่งผลดีและเป็นประโยชน์ต่อตัวประชากรในด้านการลงทุนและตอบแทนบุญคุณบิดามารดา

3. พฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 1.26$) พบว่า มีพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาค่อนข้างน้อยทุกข้อ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง และรายได้ที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่อการรับรู้ความคุ้มค่าในการใช้มาตรการทางภาษี (ค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) ที่แตกต่างกัน เนื่องจากในปัจจุบันสังคมมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาการดำเนินชีวิต การสร้างรายได้ รวมถึงการออมเงินและการวางแผน

4. การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศนั้น พบว่าโดยรวมด้านความรู้ ทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ด้านพฤติกรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่เพศชายจะมีทักษะในทางบวกมากกว่าเพศหญิง คือเพศชายมีระดับความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมาก ขณะที่เพศหญิงอยู่ในระดับพึงพอใจ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fallan (1995) ที่ว่าเพศชายมักจะพื้นฐานทางด้านภาษีที่ดีกว่าเพศหญิง โดยมาตรการทางภาษีนั่นถือได้ว่าการเปลี่ยนแปลงน้อยมากเมื่อเทียบกับมาตรการทางภาษีตัวอื่น ๆ

5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ความรู้และทักษะต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($r = .107$) ซึ่งอาจเป็นเพราะความรู้จะส่งผลต่อทักษะไม่มากนัก

ความรู้และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ($r = .079$) ซึ่งอาจเป็นเพราะความรู้แทบไม่มีผลต่อพฤติกรรมทางมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งพฤติกรรมอาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ด้วยเช่น รายได้

ทักษะกับพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .323$) นั่นคือ กลุ่มวัยทำงานได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างถูกต้อง ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มวัยทำงานมีทักษะเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับพึงพอใจและมีพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาระดับค่อนข้างน้อย แสดงว่า นอกจากทักษะแล้วยังมีปัจจัยอื่น ๆ ด้วยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นับว่ายังคงน่าเป็นห่วงเพราะหากกลุ่มวัยทำงานมีความรู้เรื่องมาตรการทางกา

เงินได้บุคคลธรรม่น้อยแล้วนั้น จะส่งผลต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอนาคตต่อไป และยังส่งผลเสียต่อประเทศชาติในเรื่องการเสียภาษีอย่างไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และถูกต้อง ด้วยเหตุผลนี้ กรมสรรพากรควรประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านสื่อต่าง ๆ เว็บไซต์ให้มากขึ้น

2. กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จึงควรแนะนำให้กลุ่มคนวัยทำงานเห็นความสำคัญต่อพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาว่าส่งผลต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างไร

3. ควรจะมีโครงการเผยแพร่และรณรงค์ให้กลุ่มวัยทำงานมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ถูกต้อง โดยกรมสรรพากร

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อมาตรการทางภาษีเงินได้ ควรหาแนวทางวิธีการสร้างความตระหนักให้กลุ่มคนวัยทำงาน ให้มากขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันมากกว่านี้ เช่น รณรงค์การเสียภาษีเงินได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มวัยทำงาน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2. ควรศึกษารูปแบบในการให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อให้กลุ่มคนวัยทำงาน วิเคราะห์และตัดสินใจก่อนมีพฤติกรรมการใช้มาตรการทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร.(2562). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้มีสิทธิหักลดหย่อนอะไรบ้าง เข้าถึงได้<http://www.rd.go.th/publish/557.0.html>

กรมสรรพากร ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้ จาก <https://www.rd.go.th/publish/27860.0.html>

กรมสรรพากรมาตรการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2562<https://www.rd.go.th/publish/62194.0.html>

วรมงคล ยศะทัตต์ (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระภาษีทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีทรัพย์สินในประเทศ

ไทยด้วยข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน(Household Socio-Economic Survey) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2554

ภูวนิชวิทย์ วิชยัฒนบูรณ์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยส่งผลให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ไม่นับแบบแสดงรายการผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษาในเขตท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาบางพลี ในจังหวัดสมุทรปราการ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุติมา เขตภิบาล (2553) วิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนด้านการจัดเก็บภาษี:ศึกษากรณี องค์การบริหาร

ส่วนตำบลตะปอม อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของประชาชนด้านการจัดเก็บภาษี: ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลตะปอม อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี”

คาราพร นูโพนทอง (2554) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมลงทุนในกองทุน RMF หรือ LTF เพื่อลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของเจ้าหน้าที่พยาบาลภายในโรงพยาบาล อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
กษมา เทียมเพชร (2556) วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการประชาสัมพันธ์ด้านการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

สร้อยเพชร ลิสนิ และมนตรี ช่วยชู (2557) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพ การจัดเก็บภาษีสรรพากรภาค 6 รวมทั้งหมด 8 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี, สุพรรณบุรี, นครปฐม, ราชบุรี, สมุทรสาคร, สมุทรสงคราม, เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ศบขรคำ ศรีเพ็ญ (2557)การวิเคราะห์การดำเนินงานการคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ยื่นผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่